

5.9.2016

ASETTAMISPÄÄTÖS**Selvityshenkilöiden asettaminen****Asettaminen**

Liikenne- ja viestintäministeriö asettaa kolme selvityshenkilöä selvittämään visiota liikenne- ja viestintäjärjestelmän tilasta vuosina 2030 ja 2050.

Selvityshenkilöiksi nimetään entinen pääministeri Esko Aho, SAK:n johdon neuvonantaja Lauri Lyly sekä Pivot5 Oy:n perustaja ja hallituksen puheenjohtaja Inka Mero. Selvitysryhmän puheenjohtajana toimii Esko Aho.

Toimikausi

5.9.2016–30.4.2017.

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa visio siitä, miten liikenne- ja viestintäjärjestelmän rohkealla kehittämisellä luodaan Suomen hyvinvoinnille, kilpailukyvyille ja kansantaloudelle suotuisa ympäristö.

Visiossa kuvataan Suomen liikenne- ja viestintäjärjestelmän tila vuosina 2030 ja 2050 sekä kartoitetaan keinot tavoitetaan pääsemiseksi. Visio perustuu kunnianhimoiseen näkemykseen, jossa Suomi kehittyy tavara- ja tietovirtojen houkuttelevaksi kauttakulkumaaksi, palvelualustaksi ja investointikohteeksi, ja jossa kehitetään ja tarjotaan maailman kehittyneimpiä liikenteen ja viestinnän palveluita niin asukkaille kuin yrityksille. Tarkastelun kohteena on koko liikenne- ja viestintäjärjestelmä ottaen huomioon liikenteen palveluistuminen ja liikenne- ja viestintäinfrastruktuurin liiketaloudellisen kehittämisen mahdollisuudet.

Visiossa otetaan huomioon, miten Suomessa on vuosina 2030 ja 2050 otettu käyttöön digitalisaation, automatisaation ja robotisaation edut täysimääräisesti, tehostettu väyliin sidotun varallisuuden käyttöä sekä varmistettu laajat kehittämisinvestoinnit ja paremmat palvelut asiakkaille. Visiossa on huomioitu ilmastomuutoksen hillinnän ja energiamurroksen vaikutukset liikenne- ja viestintäjärjestelmiin. Visiossa liikenne- ja viestintäverkot toimivat alustana edistyneille liikennepalveluille ja ovat synnyttäneet liikenteen alalle kokonaan uutta liiketoimintaa. Tavoitetilassa liikenne- ja viestintäverkot sekä liikennepalvelut vastaavat joustavasti asiakkaiden yksilöllisiin ja nopeasti muuttuviin palvelutarpeisiin.

Tausta

Liikenneala on parhaillaan suurten muutosten kynnyksellä. Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on kokonaisuus, jonka muodostavat edistykselliset ja usein digitaaliset palvelut, tieto sekä liikenne- ja viestintäinfrastruktuuri. Infrastruktuuri muodostaa alustan, jossa tieto ja älykkäät järjestelmät kohtaavat, ja joka mahdollistaa uusien liiketoimintamallien ja uusien liikennepalveluiden syntymisen.

Ilmastomuutos ja energiakysymykset tulevat vaikuttamaan liikenne- ja viestintäalojen kehitykseen tulevina vuosikymmeninä voimakkaasti. Uudet teknologiat ja liikkumistavat, energiatehokkuus, vaihtoehtoiset polttoaineet ja muut päästövähennyskeinot ovat keskeisessä roolissa, kun vastataan ilmastomuutoksen hillintään ja muihin tulevaisuuden ympäristöhaasteisiin.

Liikenne- ja viestintäpalvelujen asiakastarpeet muuttuvat yhä kiihtyvällä tahdilla. Tämä vaikeuttaa sen arvioimista, mitkä investoinnit ovat pitkällä aikavälillä tarkoituksenmukaisia ja tuottavia. Viestintäverkkojen merkitys liikennepalveluiden kehittymisen kannalta tulee entisestään korostumaan etenkin 5G-teknologian käytön myötä arviolta 2020-luvulta alkaen. Uuden sukupolven kehittyneet teknologiat tulevat mahdollistamaan entistä nopeammat yhteydet, pienemmän viiveen tiedonsiirrossa sekä turvallisemmat ja luotettavammat verkot. Nämä ominaisuudet ovat edellytyksenä liikenteen automatisaatiolle liikennevälineiden ollessa jatkuvassa yhteydessä sekä verkkoon että toisiinsa.

Investointeja suuriin infrastruktuurihankkeisiin tarvitaan edelleen. Uudet ajattelutavat ja teknologiat haastavat kuitenkin etsimään uudenlaisia toteutustapoja myös liikenneinfrastruktuurin kehittämisen suhteen. On voitava varmistua, että toteutettavat hankkeet ja niihin tehtävät investoinnit ovat edelleen tarkoituksenmukaisia tarpeiden muuttuessa. Liikennejärjestelmän kehitystä tulee arvioida eri liikennemuotojen muodostamana kokonaisuutena, joka palvelee Suomen elinkeinoelämän toimintaa, kuljetuksia ja kansalaisten liikkumista parhaalla mahdollisella tavalla.

Suomen maantieteellinen sijainti ja maan ominaispiirteet määrittävät osaltaan kehityksen suuntia. Suomen sijainti Euroopan pohjoisella reunalla, pitkät etäisyydet maan sisällä ja Euroopan päämarkkina-alueille sekä globalisaatio ja aluerakenteen muutokset kohti kaupungistuvaa yhteiskuntaa vaikuttavat liikenne- ja viestintäjärjestelmän kehittymiseen. Lentoliikenteessä Helsinki-Vantaan lentoasemasta on onnistuttu luomaan kansainvälisen liikenteen solmukohta. Kiinnostuksen kohteena ovat Suomen mahdollisuudet kansainvälisenä tavara-, henkilö- ja datavirtojen läpikulkureittinä kaikissa kulkumuodoissa. Millainen rooli esimerkiksi kiinteällä yhteydellä Manner-Eurooppaan ja Koillisväylän yhteyksillä voisi olla globaalissa merkityksessä? Miten esimerkiksi Suomen satama- ja lentoasemaverkostoa pitäisi kehittää, jotta tavoitteet saavutetaan?

Tehtävät

Ennen työn aloittamista selvityshenkilöt laativat liikenne- ja viestintäministeriön hyväksyttäväksi työsuunnitelman, josta käy ilmi selvityshenkilöiden ja asetettavan sihteeristön työnjako, työtuntien määrä ja matkakulujen jakautuminen.

Selvityshenkilöt tekevät toiminnastaan kirjallisen raportin, joka sisältää: 1) tilanneanalyysin, 2) vision, 3) keinot visioon pääsemiseksi ja 4) vision vaikutukset.

Selvitykseen liittyvä väliseminaari pidetään tammikuussa 2017 ja loppuseminaari huhtikuussa 2017. Väliseminaarissa on tarkoitus raportoida selvityksen etenemisestä ja loppuseminaarissa selvityksen lopputuloksista. Työhön kuuluu maksimissaan kaksi selvityksen lopputuloksia käsittelevää tilaisuutta.

Tiedottaminen

Selvitystyön tiedottamisen periaatteet, eli sen miten tulokset julkistetaan, päättää aina ministeriö, kuten myös tiedottamistavan ja ajankohdan. Selvityshenkilöt eivät tiedota keskeneräisestä selvityksestä ellei ministeriön kanssa ole toisin sovittu.

Luottamuksellisuus ja salassapito

Selvityshenkilöt noudattavat toiminnassaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä muussa lainsäädännössä annettuja salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä.

Sopijapuolet pitävät toisiltaan saamansa salassa pidettäväksi tai muuten luottamukselliseksi tai liikesalaisuudeksi katsottavan aineiston salassa eivätkä käytä tietoja muuhun kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Selvityshenkilöillä on kuitenkin velvollisuus noudattaa edellä mainittuja julkisuutta ja salassapitoa koskevia säädöksiä. Selvityshenkilöt vastaavat siitä, että kaikki hankkeeseen osallistuvat henkilöt sekä mahdolliset alihankkijat ovat sitoutuneet salassapitoa koskeviin velvoitteisiin. Salassapitoa ja luottamuksellisuutta koskevat määräykset ovat voimassa sopimuksen päättymisen jälkeenkin. Selvityshenkilöt saavat mainita referenssinä tehneensä työtä ministeriölle ainoastaan, jos asiasta on erikseen kirjallisesti sovittu. Selvityshenkilöt sitoutuvat ministeriön niin halutessa luottamuksellisuutta ja salassapitoa koskevan erillisen salassapitosopimuksen tekemiseen.

Työstä maksettava korvaus

Selvityshenkilöille maksetaan kullekin erikseen edellä kuvatun työn suorittamisesta kokonaishintana enintään 12 000 euroa (+ ALV). Työstä aiheutuneita matkakuluja korvataan selvityshenkilöille yhteensä enintään 5000 euroa valtion matkustussäännön mukaan.

Suoritettava korvaus perustuu työsuunnitelmaan, arvioituun tuntimäärään sekä työtunnin hintaan. Korvauksen tuntihinnassa ja määrässä otetaan

huomioon kokonaistaloudellisuus sekä vastaavan tasoisesta työstä maksettava markkinahinta.

Ministeriö suorittaa selvityshenkilöille palkkion hankkeen lopputulosten tultua hyväksytysti suoritetuksi. Maksuehto on 30 pv netto. Väliseminaarin yhteydessä on mahdollista maksaa osa palkkiosta ja siihen asti kertyneistä matkakustannuksista, kuitenkin niin, että vähintään 50 %:n osuus palkkioista suoritetaan vasta hankkeen lopputulosten tultua hyväksytysti suoritetuksi.

Laskuissa tulee mainita tutkimuksen hankenumero 4500T-1000036 ja tutkimustehtävän nimi *Visio liikenne- ja viestintäjärjestelmän tilasta vuosina 2030 ja 2050* sekä sopimuksen asianumero LVM/1537/05/2016. Laskussa tulee eritellä ALV:n osuus.

Kustannukset kohdistetaan liikenne- ja viestintäministeriössä Kehittämisyksikkö, hanke 4500T-1000036. Toiminto on 4500500030 Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakkointi (TEAS) ja yksikkö VEO/Kehittämisyksikkö.

Ministeriö ottaa vastaan ainoastaan sähköisiä laskuja (verkkolasku). Ministeriö ei vastaanota sähköpostilla lähetettyjä laskuja, koska ne eivät ole verkkolaskuja. Liikenne- ja viestintäministeriön verkkolaskuosoite/OVT-tunnus 003702446321 ja välittäjä-tunnus 003710948874.

Liikenne- ja viestintäministeriössä työn yhteyshenkilönä toimii neuvotteleva virkamies Leena Sirkjärvi.

Liikenne- ja viestintäministeriö tulee osoittamaan työn tukemiseksi sihteeristön.

Anne Berner
Liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen,
kansliapäällikkö

Jakelu	Selvityshenkilö Esko Aho Selvityshenkilö Lauri Lyly Selvityshenkilö Inka Mero
Tiedoksi	Kansliapäällikkö Harri Pursiainen LVM:n ylijohtajat Talousjohtaja Jaana Kuusisto Ministeriön osastojen johtoryhmät Ministeriön viestintä

